

v e r e n i g i n g
O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag
Uitsl. voor publ. en abonn.: E. Brugsmaweg 1, f. 512 2555 SC Den Haag tel: 684541
Secretariaat: Kramsvogellaan 29 2566 CB Den Haag tel: 254273

verschijnt 2x p. maand

28e jaargang nr.2

nadruk verboden

16 september 1983

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar en hopen daarom, dat U zelf na zult denken. Ons onderwerp voor vandaag koos ik voor ne met u bespreken van enkele

V R E E M D E U I T S P R A K E N
=====

Een meester sprak eens: Er is geen kwaad dat geen goed voortbrengt en er is geen goed dat geen kwaad voortbrengt.

Dat klinkt wat dwaas. En toch is het zeker ook waar: Al datgene wat wij goed noemen heeft invloed op anderen. Of die anderen dit nu als positief of negatief ervaren ligt voor een groot deel aan henzelf. De gevolgen kun je op het ogenblik dat je goed of kwaad doet, zelf niet geheel beseffen.

Je redt b.v. een mens het leven, maar deze wordt door omstandigheden later tot moordenaar. Wanneer u hen niet gered zoudt hebben zouden mensen die nu door hem stierren nog in leven kunnen zijn.

Aan de andere kant: je brengt een mens om. Kwaad. Maar mogelijk heb je door je daad wel anderen en mogelijk zelfs de mens in kwestie veel leed bespaard.

De grote meesters - zover ik hen ken - zijn er allen van overtuigd dat er geen enkele maatstaf bestaat waardoor je absoluut kwaad of absoluut goed zoudt kunnen meten anders dan in de zeer persoonlijke sfeer van de veroorzaker daarvan.

Toch kennen deze meesters de wereld van de mensen, al bezien zij het gebeuren en zelfs de onder mensen heersende gevoelens wel wat anders dan u pleegt te doen. Want wie van u zou gaarne met hen zeggen dat "lijden alles loutert"?

Wanneer u kijkt naar de haat, de gevoelens en zelfs praktijken die door b.v. de tweede wereld oorlog zijn ontstaan, zult u als mens eerder geneigd zijn te stellen, dat veel lijden dan toch maar heel weinig - zoal - gecutert heeft.

Aan de andere kant: lijden lost vele dingen op. Veranderingen worden zelfs in vele gevallen alleen maar mogelijk door lijden. Wie een inwijding nastreeft zal vele malen gekonfronteerd worden met geestelijke zowel als stoffelijke beproevingen die vaak lijden in kunnen houden.

Toch is voor tenminste één meester die verandering uiteindelijk van weinig of geen belang. Hij zegt n.l.: Wij streven niet naar verandering, maar naar volmaaktheid. Volmaaktheid kan echter slechts daar bestaan waar wij alle beperkingen kunnen opheffen en toch daarbij onszelven blijven.

Wat alweer een vreemde uitspraak is waarbij je op het eerste ogenblik denkt "tja, gemakkelijk gezegd. Maar bewijst het eerst maar eens, doe er maar eerst eens wat aan."

Toch is het mogelijk waar. Kan één van ons zich werkelijk voorstellen wat volmaaktheid is? Volmaaktheid kan in haar werkelijke gedaante eerst beseft worden wanneer wijzelf boven alle wetten en alle regels verheven zijn.

Maar op dat ogenblik zijn wij gelijktijdig onze eigen wereld geworden. En in onze eigen wereld zullen wij nog steeds tegenstellingen moeten beheersen en gelijktijdig ook in standhouden om nog te kunnen beseffen, nog te weten omtrent ons bestaan.

Nu ja, de meesters komen vaak aandragen met uitspraken die vol van schijnbare tegenspraak zitten. Zo zegt men b.v.: Ken uzelve. Onder mensen een bekende spreuk. Maar hoe reageert de meester? Om jezelf waarlijk te kennen moet je eerst jezelf verloren hebben. Want hij die zichzelf niet als van buitenaf en innerlijk kent aan zoveel afstand van zichzelf nemen dat hij zich waarlijk leert kennen.

Maar hij die zichzelf kent zonder zichzelf als belangrijk of afgescheiden van het geheel te beseffen kan alles beseffen."

Wat alweer krankzinnig klinkt, moeilijk of onbegrijpelijk in de oren van de meeste mensen. En toch hebben dergelijke uitspraken wel degelijk zin. Zij maken duidelijk dat de beperking van het menselijke leven niet bepalend is voor alles wat werkelijke waarde en blijvende betekenis bezit.

O, je maakt fouten, als mens en als geest. Natuurlijk. En ook anderen maken ongetwijfeld steeds weer fouten. Natuurlijk. Maar wie van u zal terecht kunnen zeggen, dat deze fouten niet voor deze mensen en geesten of misschien zelfs voor de kosmos noodzakelijk waren?

"Hie minder besef wij bezitten" zo sprak een oude wijze, "hoe meer wij gebonden zijn aan het lot. Hoe meer wij echter beseffen, hoe duidelijker ons de onontkoombaarheid van het lot wordt."

Waarmee hij volgens mij wilde zeggen dat iemand die waarlijk beseft wel het lot zou kunnen veranderen, maar juist dan tevens zal beseffen dat al wat daaruit voortvloeit van groot belang is binnen de werkelijke en onveranderlijke totaliteit. Men is geen slaaf meer van het lot en volgt toch, uit vrij besef, de wegen die het aanduidt.

Een zeer belangrijke geest. of moet ik verlichte zeggen, die werkt in het kader van de witte broederschap sprak eens: "Het heeft geen zin te blijven streven naar de verbetering van de mens. Maar zinlozer is het om niet te streven. Zo streven wij om zinvol te zijn, wetende dat het geheel van ons streven zinloos kan zijn."

Wat in een nutshell alles weergeeft over filosofieën die wij vooral in de hoogste regionen steeds weer tegen komen. Een filosofie die steeds weer schijnt te stellen dat het er niet om gaat wat er gebeurt, maar om hetgeen wij zijn.

Zij zegt dat het niet kan gaan om uiteindelijke gevolgen of resultaten, omdat wij die nooit kunnen overzien. Het gaat er voor ons om dat wij op dit ogenblik juist weten te handelen. Het gaat er ook om dat wij in beweging blijven, dat wij niet daadloos steeds maar blijven afwachten wat er nu weer zal gaan gebeuren.

"Bewustwording," zo sprak een kleine meester, "is de voortdurende worsteling in de eigen grenzen te doorbreken." Maar de grote meester glimlachte en sprak: "wie grenzen doorbreekt doorbreekt alleen illusies. Zo is ook uw streven naar verdere inwijdingen alleen een poging tot het verbreken van illusies. En zolang gij nog in uzelve gelooft hebt ge illusies.

Gij streeft echter naar inwijding omdat gij in uzelve gelooft. Geloof niet in uzelve. Dan zult gij ware inwijding vinden."

Alweer erg vreemd. Wat moet je van een dergelijke uitspraak zeggen? Is dat nu het woord van iemand die het werkelijk weet? Zeker is, dat ik er nog niet veel van schijn te weten. Ik heb geprobeerd al die uitspraken op mij wijze te begrijpen.

Ik kom dan tot de konklusie dat het waarschijnlijk om het volgende gaat: Een groot deel van ons denken en streven is gebaseerd op het beeld dat wij ons hebben gevormd van onszelf. Maar elk beeld dat wij ons maken, of het nu van onszelf, van anderen of van onze wereld is, betekent gelijktijdig dat door ons ik en het beeld dat wij nu eenmaal van onszelf in ons dragen, grenzen hebben gesteld aan onze mogelijkheid de werkelijkheid te beseffen.

Wat betekent dat de grenzen van onze mogelijkheden vooral in ons liggen en zeker niet zonder meer en altijd buiten ons. Op het ogenblik echter dat wij niet meer voornamelijk bezig zijn onszelf te omschrijven en te manifesteren, vallen er vele grenzen reeds voor en in ons weg.

Waar de grenzen wegvallen komen wij haast ongemerkt in contact met een grotere werkelijkheid en beleven en kunnen wij opeens veel meer dan wij vroeger als mogelijk beschouwden.

Toch is de door mij geciteerde reeks uitspraken redelijk recent. Veel ouder is de volgende uitspraak: "Ik bezweer zo sprak de priester - het was in babilonie - de geesten en de goden, de demonen. Want zelfs tegen de goden moet ik mij soms verdedigen".

Deze woorden werden gehoord door een ingewijde die hem voorhield: "goden en demonen zijn er niet. Er bestaat slechts één Kracht. Gij verdedigt u dus steeds weer tegen aspecten van de ene kracht die u in stand houdt."

Mogelijk dwaasheid. Maar het komt er naar ik meen op neer dat mensen steeds weer geremd en beheerst worden door hun behoefte zichzelf en ook hun belangrijkheid steeds weer te manifesteren, dat mensen steeds weer daarom zoeken naar een vast kader.

Mensen zijn zelden gelukkig voor zij alles hebben ingepakt in hun belangrijkheid en vervolgens een vakje hebben toegedeeld. Maar zijn de dingen die men steeds weer benoemt en klasseert dan geen deel van een groter geheel? Zo ja dan zijn alle indelingen, alle fraai gemaakte redelijke pakjes geen werkelijkheid, maar alleen menselijke denkbeelden. Dus geen werkelijkheid.

Elke mens die verder wil streven en mogelijk enige bewustwording door te maken zou m.i. dit moeten beseffen. Een mens kan niet zonder definities en omschrijvingen denken en leven. Een mens moet alles namen geven.

Zelfs in de bijbel staat dat Adam toen hij besepte te leven en in het paradijs te wonen als eerste werk begon alle dingen te benoemen.

Want hij gaf de dieren hun namen. Maar daarmee nam hij tevens al enige afstand van het feit dat zij, evenals hijzelf, delen van de goddelijke schepping waren. Juist door dit geven van namen bevestigde hij voor zich het uitverkoren zijn en onderstreepte hij de afstand die er volgens hem tussen mensen en dieren bestaat.

Later, wanneer hij met Eva gegeten heeft van de vrucht der kennis - van goed en kwaad, zoals de overlevering stelt - dorst hij opeens niet meer met God te wandelen. Hij kende nu "god" en was bang voor hem. Waarom eigenlijk? Hij had wel in een ogenblik van zwakte een gebod overtreden, maar het was en bleef toch diezelfde heer en god. Maar ja, met dit besef van zich en god was er geen sprake meer van dezelfde Adam.

Teon Adam wandelde met god voelde hij zich ook één met die God. Nu echter kende hij iets van zichzelf. Hij had ook zichzelf benoemd en mens gemaakt. En door deze indeling en naam die hij zichzelf had gegeven had hij zich a.h.w. afgescheiden van de kracht waaruit hij was voortgekomen.

O, het zal voor velen een dwaas en onjuist voorbeeld zijn. En vele mensen zullen uitroepen: wanneer de meesters dat al werkelijk zeggen, zo is het voor mij toch nog wel even anders. Dat is dan hun zaak en zelfs hun recht.

Want wee degenen die probeert anders te zijn dan hij is - ook al zal de wereld hem waarschijnlijk daarom toejuichen en mogelijk zelfs heiligen. Maar ik durf te zeggen dat u dan alleen maar een karikant uur bent van uw werkelijkheid, een schepsel van duisternis dat zijn eigen licht heeft ontkend.

Ik ben mij er van bewust dat dit alles voor erg moeilijk te verwerken, laat staan te aanvaarden, zal zijn voor allen die zich plegen vast te klampen aan geboden als de tien geboden, de twaalf artikelen des geloofs, de reglementen van hun geloofsgemeenschap of zoals in een bepaald geval de vijf geboden van de h. kerk. En natuurlijk aan de staat met de daarin heersende duizende geboden.

Die mensen zullen - niet geheel ten onrechte - stellen dat een mens niet zonder regels kan leven. Maar is dit wel zo waar? In feite kun je niet alle regels verwerpen. Maar aan de andere kant kun je geen regels waarmaken die niet stroken met hetgeen je werkelijk bent.

Op het ogenblik dat je probeert een wet of regel waar te maken die niet behoort tot je wezen, tot je innerlijke werkelijkheid, zul je uiterlijk de waarheid die in je woont verloochenen en gelijktijdig de zin en betekenis van de regel verdraaien.

Wetten en regels heb je niet nodig. Je hebt voldoende aan het licht en de waarheid die in je wonen, wanneer je werkelijke verlichting na wilt streven. Steeds weer wordt duidelijk dat er maar weinig geboden en wetten kunnen bestaan die belangrijker zijn dan het wezen van de mens zelf. Dat blijkt ook in de mensenwereld overduidelijk. Er is een gebod dat luidt "gij zult niet doden". En hoe interpreteren de mensen het overal? Gij zult niet opzettelijk of zonder grondige redenen doden. En wat een grondige reden is maakt men dan voor zich wel uit en opzettelijk? Je neemt je kansen en wanneer je dan daardoor iemand doodt is dat toch geen opzet?

De feiten zijn anders dan de geboden, wetten en regels suggereren. Waaruit blijkt dat geen gebod, geen wet, geen regel belangrijker kan zijn dan de werkelijkheid, de innerlijke waarheid, zelfs in de wereld van de mensen.

Benoem en formuleer dan maar zoals u wilt, mits u één ding niet vergeet:

Wat u benoemt is schijn, geen werkelijkheid. Wat u ontwerpt is vluchtig en niet blijvend. Wat u als zekerheid ziet is illusie, iets wat slechts een enkele keer soms waar wordt.

Het is zo gemakkelijk allerhande redenen aan te voeren voor hetgeen wij doen, voor hetgeen wij zijn. Neem als voorbeeld de haat: wij hebben zoveel redenen om bepaalde mensen toestanden, regeringen of ontwikkelingen te haten. Want zij bedreigen ons.

Maar is dat wel waar? Wij stellen dat zij ons bedreigen. Maar is dit wel geheel juist? Bedreigen wij niet vooral onszelf? Het is maar een vraag. Een meester zei eens: "Haat is het gebrek aan moed waardoor je in gekwetstheid aan je eigen werkelijkheid ontvlucht."

Misschien heeft hij wel gelijk. Wie zal het zeggen? Maar het is wel zeker dat vele zaken die voor de mensen zo belangrijk zijn en hen tot handelingen bewegen gedurende hun gehele menselijke bestaan en soms daarna, te herlieden zijn tot angst voor gewetst worden of een schending van het in eigen ik opgebouwd beeld van eigen persoon en belangrijkheid.

Wij richten ons zoveel tegen anderen omdat wij, wanneer wij dit niet zouden doen, zouden moeten richten tegen onszelf, onze gewoonten en daden.

Wij allen gaan in het leven zo vaak uit van onze stellingen, onze regels, ons onmiskenbaar gelijk. Wij vergeten liever dan maar even, dat het hiervoor onze illusies betreft en ontkennen dan ook hartstochtelijk dat een ander recht heeft op zijn eigen illusies.

Wij keren ons tegen de mensen, zijn gekwetst, geschokt, verontwaardigd. Maar waarom eigenlijk? Wat kunnen mensen doen wat ons tot minder zou maken dan wij werkelijk zijn? Wat kunnen mensen ons geven wat ons meer zou maken dan wij in feite reeds zijn? De werkelijkheid kan niet door anderen om ons heen veranderen. Zij kan alleen ontstaan in onszelf. En zelfs dan zijn wij altijd nog gebonden aan de kern van ons bestaan, aan datgene wat wij zijn in het eeuwige licht en in de eeuwige werkelijkheid.

Is het gezien dit alles niet wonderlijk, dat wij dergelijke stellingen verstandelijk wel kunnen aanvaarden en in de juistheid daarvan in feite wel geloven, maar het toch niet in ons gevoelen en wezen waar kunnen maken?

Is het niet zonderling, dat wij waarheden kunnen blijven prediken en verdedigen terwijl wij innerlijk wel weten of tenminste aan kunnen voelen dat zij onjuist zouden kunnen zijn?

Misschien is vooral dit laatste een van de voornaamste redenen voor het de wereld niet aan kunnen, zoals zich dit bij zovelen in deze tijd manifesteert. Misschien is dit de voornaamste reden voor het innerlijk steeds weer in opstand komen door zovelen.

Want zoals een niet nog zo heel lang geleden overgegangene nederlandse bisschop opmerkte - hij verkeert in een lichte sfeer - : Geen kwelling, zelfs niet die van de hel, is groter dan de onrust van een keizerlijk hoogwaardigheidsbekleder die desnachts beseft dat al wat hij doet en verkondigt niet strookt met een innerlijke zekerheid of overtuiging, maar alleen voortkomt uit een drang tot zelfhandhaving die je anderen een dwang op doet leggen ondanks al je innerlijke twijfels.

Woorden waarvan de kern ons allen raakt: het is zo gemakkelijk om partij te trekken, te veroordelen en b.v. te roepen: bommen wel of bommen niet. Het is gemakkelijk te eisen, dat anderen nu maar eens moeten gaan inleveren of dat er een geheel nieuwe verdeling van macht en inkomen moet worden gevonden. En dat daarom die anderen ....

Maar waarom zoeken wij de redenen en oorzaken altijd weer buiten onszelf?

Geloof mij een ding: wanneer de mensen niet zo bang zouden zijn dat hun meerwaardig zijn of gelijkhebben bedreigd zou kunnen worden zouden er veel minder wapens zijn op deze wereld.

Wanneer er geen angst zou zijn de mindere van een ander te worden zou men zich in veel mindere mate proberen te voeden met banksaldi en streven naar meer bezit in de plaats van een even intens zoeken naar innerlijke werkelijkheid en waarheid.

Er zijn op uw wereld zelfs heel wat zaken waar ook een eenvoudige geest als ik heel vreemd tegenaan kijkt. Wat b.v. te zeggen van selectieve verontwaardiging? Zoals het toch wel wat opgeklopt een heel volk veroordelen omdat een paar ijzervreters een boeing hebben neergeschoten, een verkeersvliegtuig. Maar het waarom van dit gebeuren zowel als de pogingen om het geheel te verbloemen en te ontkennen wordt niet genoemd. Misschien gebeurde dit wel omdat wij te maken hebben met mensen die vooral bang zijn de mindere te zijn - omdat zij zelf het gevoel hebben dit in bepaalde opzichten nog te zijn. Al beseffen zij dit zelf niet eens.

Mensen die bang zijn schieten vaak sneller dan redelijk is. En zij zijn bang omdat zij het gevoel hebben dat anderen hun gehele bestaan bedreigen, ook al kunnen zij daarvoor geen redenen aanvoeren die op feiten berusten.

Het is al even gemakkelijk verontwaardigd te zijn over degenen die rusland aanklagen als over degenen die dit land ondanks genoemd gebeuren nog verdedigen. Iedereen heeft een mening. Maar wat weet men daar van? Waar ligt de werkelijkheid?

En waar ligt zij wanneer het gaat over het voor en tegen van atoomwapens? Het is wel zeker dat wanneer de russen in europa zouden willen aanvallen, zij in zo korte tijd door duitsland zouden kunnen optrekken dat atoomwapens gebruikt zouden moeten worden - strategische dan - om de opmars enigszins te kunnen stuiten en versterkingen aan te voeren.

Het is ook wel een vaststaand feit dat door een gebruiken van dergelijke wapens een deel van noord europa door fallout e.d. voor enige tijd onbewoonbaar zou worden. Er zouden miljoenen doden vallen, zelfs indien beide landen af zouden zien van het gebruik van hun lange afstaandwapens en niet zouden proberen elkander uit te schakelen. Ieder redelijk denkend mens kan dit alles overzien. Het enige alternatief zijn biologische wapens, die waarschijnlijk een nog verwoestender resultaat zouden hebben, zij het in langere tijd.

Het werkelijke probleem ligt in de vraag, waarom mensen altijd maar weer zich bedreigd gevoelen en gelijktijdig steeds maar weer aan nemen dat zij meer betekenen en meer waard zijn dan de anderen.

Zou men een meester vragen wat de zin is van dit alles zou deze waarschijnlijk zeggen: "Slechts de mens die zichzelf vernietigt in een poging zijn beeld van zich te redden zal uiteindelijk leren beseffen dat het belangrijker is te zijn en vrede in jezelf te vinden dan de wereld aan te vallen.

O, het zijn en blijven vreemde en dwaze uitspraken die geheel niet passen in het wereld concept van de meeste mensen. Idealen zijn mooi en bewustwording klinkt fraai, maar uiteindelijk gaat het om de centen en niet om wat anders, nietwaar?

Heus? Wordt je werkelijk als mens iets meer waard omdat je toevallig een miljoen op de bank hebt? Gemeenlijk wordt je daardoor als mens zelfs minder waard, omdat je je steeds minder bezig gaat houden met hetgeen je bent en je steeds meer gaat richten op wat je denkt te hebben en hoopt te behouden.

Vraag u eens af, of u werkelijk zoveel gelukkiger en belangrijker wordt wanneer je maar alles kunt kopen en alles kunt doen waarin je lust hebt. Al kan ik mij voorstellen, dat het aantrekkelijk klinkt te kunnen zeggen, dat men even wat zon gaat pakken in Gran Canaria of even gaat skien in b.v. Zermatt.

Zeker, het is en blijft leuk en aardig wanneer je dit kunt doen. Maar zijn er geen andere dingen, die even leuk kunnen zijn. Misschien ligt er wel meer vreugde een eenvoudig spelletje ganzeborden, waarbij je werkelijk en ongecompliceerd plezier hebt, dan in een week dure vacantie in het buitenland terwijl je maar het beste moet maken van tegenvallend weer of een hotel dat je helaas getroffen hebt.

Wat natuurlijk beter niet gezegd kan worden in uw konsumptie-maatschappij. Want die kan alleen draaien wanneer steeds meer mensen gaan den en dat je door meer te kopen en te verbruiken je meer wordt dan je zonder dit zou zijn.

In feite raak je door een dergelijke drang alleen steeds maar weer iets van jezelf, van je vrede, je geluk, de werkelijkheid van het bestaan, kwijt. Want hoemeer je bezig bent met alles wat je wilt bezitten, wilt doen, wilt verbruiken, hoe minder je nog kunt beseffen van je eigen innerlijk en werkelijk iets zelf vanuit innerlijk licht tot stand kunt brengen.

Er zullen mensen zijn die dit alles beschouwen als een uitbarsting mijnerzijds. Mogelijk hebben zij daarin zelfs gelijk. Maar een van de hoge meesters waarvan ik al eerder iets citeerde bracht ook het volgende te berde:

Wie in zichzelf aanvaardt dat hij leeft en de kracht van het zijn laat uitvloeien zonder deze te begrenzen, brengt meer tot stand dan degene die zelfs de gehele wereld zou bezitten en beheersen.

Al wat wij in de eeuwigheid tot standbrengen is een beseffen van datgene waarvan zwij reeds deel zijn. Dit is blijvend. Maar alles wat wij buiten ons stellen zal ons vergaan en wel eerder naarmate wij er ons meer zeker van achten.

Ik koester niet de wens u met allerhande gedachten tot twijfel te brengen omtrent uw eigen persoonlijkheid en uw eigen leven. Uiteindelijk is het merendeel van hetgeen meesters zeggen onbegrijpelijk voor de leerling. Iets wat ook zeker mij zo hier en daar zal zijn overkomen, zodat u altijd nog aan moogt nemen dat mijn uitleg niet geheel juist is. Maar aan de andere kant mag ik dan wel iets vragen:

Bent u innerlijk wel rustig? Ik vraag alleen naar rust en niet of u naar eigen opvattingen wel gelukkig bent. Ik vraag ook niet of u tevreden bent. Ik vraag alleen of u innerlijk rustig bent.

Bent u in staat het onvermijdelijke over u te laten komen zonder u meer dan onvermijdelijk is daarover druk te maken? Draagt u diep in uzelve de overtuiging dat, wat er ook gebeurt, het eens zinrijk zal blijken te zijn?

Wanneer dit het geval is bent u in feite gelukkig, want dan bent u al een heel eind gevorderd op het pad der inwijding. Maar zolang u nog voortdurend bezig blijft met pogingen zelfs het onvermijdelijke te veranderen en alles steeds maar weer zonder meer naar uw hand probeert te zetten en zo de werkelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, ja, zelfs uw innerlijke toestand steeds maar weer verwaarloost hebt u in feite niets en bereikt u niets van blijvend belang.

Onze rijkdom ligt in datgene wat wij diep in onszelf zijn, niet door het omschrijven benoemen en begrenzen van onze waarde. Berst wanneer wij beseffen dat ons innerlijk ook onbenoemd het enig belangrijke kan zijn in ons bestaan zullen wij de innerlijke kracht in ons steeds verder kunnen laten uitvloeien tot zij geheel ons besef en al wat wij

wereld omschrijven of beleven voortdurend vervult.

Ik vroeg eens een meester: Is er een God? Hij sprak toen: een God is er niet waarlijk, want het woord god duidt iets aan wat de mens nog ten dele kan begrijpen. Maar er is een soet kracht, een kracht die alles omvat wat voor een mens mogelijk is, al wat voor een mens onmogelijk is en al datgene wat voor mens en geest ondenkbaar is, maar ook al datgene wat voor de mens in de kern van zijn wezen werkelijk is.

Ik denk, dat hij gelijk heeft. Ik denk dat wij, waar wij ook heen gaan en wat wij ook doen, één ding nooit mogen vergeten: Veel van hetgeen wij nu zijn en doen wat wij bijna verbeterd nastreven ook, is zinloos. Maar wat wij zijn heeft zin.

Ik wil deze aan een aantal toch wel wat vreemd klinkende uitspreken van hogere meesters ontleende rede nu gaan besluiten.

Waar ligt de werkelijkheid? Toen deze vraag aan een meester werd gesteld gaf hij ten antwoord: wie nog vraagt waar de werkelijkheid ligt heeft haar reeds verloren.

Werkelijkheid is je besef van zijn. Niet hoe je bent, niet wat je bent en niet wat je bedreigt of wat zou kunnen gebeuren. Dat alles kun je, wanneer het werkelijk noodzakelijk wordt, heus nog wel aan. Maar dat je bent, het feit van je bestaan, het feit dat je leeft en altijd leven zult, al zullen werelden vergaan en vormen veranderen, normen teloorgaan en herontstaan en al zal je besef voortdurend een ander zijn.

Je bent, je leeft. Dit besef van leven zien als een kracht in jezelf is voor mij de oplossing van alle raadsels. Dan wordt zelfs bijna duidelijk waarom een meester eens zei "je kunt allen genezen buiten jezelf. Want in jezelf geloof je te zeer. Maar je gelooft in veel mindere mate in het beeld van b.v. een ziekte die een ander in zich draagt en waaronder deze lijdt."

Volgens mij wordt onze wereld, of wij dit nu willen geloven of niet, grotendeels door onze eigen denkbeelden voor ons als werkelijkheid geschapen. Het zijn deze denkbeelden waarmee wij worstelen. Het zijn deze denkbeelden die onze vijanden worden of onze vrienden. Maar het zijn zelve blijft gelijk. Ook voor u.

Weest dan niet bang voor hetgeen komen gaat. Treur niet over wat geweest is. Aanvaardt dat alles zijn betekenis en zin zal hebben, zelfs als kun je die nu niet achterhalen.

Probeer in jezelf kracht te zien, licht te vinden. Want alleen daardoor kan er werkelijk veel veranderen, zelfs je besef van eigen wezen en eigen wereld.

Wanneer u hierop commentaar hebt dan wel vragen toe wilt voegen, ga uw gang.

Zit er iets in het gezegde "bestrevingsloos bestaan?"

Het strevingsloos bestaan is slechts dan mogelijk wanneer de existentie in zichzelf zodanig beleefd wordt dat het streven buiten jezelf voor je overbodig is.

Streven is uiteindelijk een voortdurend belagen van die grenzen die je voortdurend weer voor jezelf opwerpt. Streven is vaak gelijktijdig het zoeken naar een beheersing die in je zou moeten berusten, maar die je slechts door het hanteren van middelen buiten je tegenover jezelf en je wereld denkt waar te kunnen maken.

Voor een stofmens lijkt mij een strevingsloos bestaan echter slechts bij grote uitzondering een werkelijke oplossing. Wel meen ik dat het streven in en buiten zich nimmer als doel behoort te zien maar slechts als middel tot verwezelijking van het eigen bestaan en het zo op enigerlei wijze ook gestalte geven aan een lichtende zekerheid die in je bestaat.

Een zekerheid die over alle angsten, begeerten en vooroordelen weg steeds weer herleeft, zelfs wanneer het streven tijdelijk gestaakt wordt en een nieuw streven ontstaat.

Is dit voldoende?

x
Mensen willen graag bezitten, maar in werkelijkheid bezit men toch nooit iets?

-
De hang tot bezitten is een poging om het innerlijke gevoel van éénzijn met alle dingen altans tendele voor jezelf tot waarheid te maken door altans enige dingen je eigendom te noemen. Maar juist daar door verlies je dan weer je besef van deelgenootschap in het geheel.

Is dit duidelijk? Dan heb ik u op deze avond, mijne vrienden, mogelijk gekonfronteerd met zaken die u liever opzij zoudt zetten. Wat ik zou kunnen begrijpen.

Toch is het goed dat wij juist in tijden waarin spanningen oplopen wij mensen vanuit zich steeds meer in verweer komen, nu tegen dit en dan tegen dat, gaan beseffen dat het bereiken op zich zo onbelangrijk is.

Wanneer je als wezen eeuwig bent, kan niets je werkelijk deren. Wanneer in je wezen de bron ligt van alle vrede en alle rust kan niets blijvend je vrede of rust verstoren. Alle dingen gaan voorbij buiten dat éne wat je bent en waarvan je deel bent.

Wanneer je op dit besef steeds weer even terug kunt vallen wordt het gemakkelijker om de moeilijkheden in je huidige wereld te verwerken. Dan is het gemakkelijker om wat meer vrede te hebben met de z.g. feiten en bevenal gemakkelijker vrede te hebben met hetgeen je bent en tot stand brengt.

Dan kun je afstand doen van vele illusies die je ongelukkig maken terwijl zij in wezen grotendeels zinloos zijn. Toch besef ik wel degelijk dat u mij zoudt kunnen verwijten dat ik met mijn onderwerp voor deze avond minder juist heb gekozen.

In mijn pogen om iets van een waarheid die voormijzelve steeds lichtender wordt aan u over te dragen greep ik naar een verwoorden en kommentarieren van iets wat uit de hoogste sferen en kracht die ik ken voortkomt.

Ik heb gegrepen naar alle middelen die ik vinden kom om u duidelijk te maken hoe gelukkig u bent omdat u bestaat en hoe weinig er veranderen kan of uw werkelijk zijn en de ware betekenis van uw ik te belagen. Altijd dan buiten datgene wat u zelf tot stand brengt.

Ik hoop daarin ondanks alles enigszins geslaagd te zijn. Is het mij tegen verwachting niet gelukt, vergeef het mij, want mijn poging werd in alle eerlijkheid ondernomen.

Ik dank U voor uw aandacht.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Indien u wilt moogt u zeggen, waarover wij in dit tweede deel van de avond gaan praten.

Iets over humor. De verhouding oost-west.

x
-
Wanneer je de verhoudingen tussen oost en west wilt bezien heb je inderdaad wel enig gevoel voor humor nodig. Een normale verhouding die verlopen zou als die tussen oost en west zou je het beste kunnen omschrijven als een verhouding tussen hond en kat. Waarbij dan de kat haar eigen schutting weet te bouwen bovendien.

Wie naar de verhouding tussen oost en west wil zien dient het volgende goed te beseffen: Er zijn hier twee enorme apparaten. Het ene is ten dele kommercieel en deels bureaucratisch, de werkelijke regeerders hier zijn een klein aantal technocraten.

Aan de andere kant hebben wij te maken met een technocratie die heerst door middel van een bureaucratie.

Wanneer u goed beseft wat een bureaucraat in feite is kunt u zich ook zonder meer voorstellen hoe de relatie moet liggen. Een ieder denkt: ik heb mijn kantoor, mijn stoel en mijn gezag, mijn macht. Ik stel de regels en niets en niemand mag daaraan ook maar iets toe of afdoen. En dus zitten de werkelijke machthebbers aan beide zijden angstig naar elkaar te kijken, bang dat hetgeen zij hebben bereikt en denken te zijn door de ander ontwaard zal kunnen worden.

Een gewone beschouwer ontwaard dit alles niet, al waren er altijd en overal steeds geruchten rond. Nu zijn dergelijke geruchten maar zelden voor een deel waar. Maar hoe minder zij waar zijn, hoe hardnekkiger zij rond blijven waren.

Er is zo langzaamaan een situatie ontstaan waarbij de rus zich meent te moeten gedragen als een dame die volgens victoriaanse normen maar eer aan het beschermen is. Wat wil zeggen dat men voortdurend neen roept, ofschoon men vaak liever ja zou willen zeggen.

Aan de andere kant gedraagt men zich eerder als iemand die, e en verstokte vrijgezel zijnde, rond zich begeerlijkheden ontwaard die hij best enige moeite waard vindt. Zodat men geneigd is op alle nietszeggendheden ja te roepen, maar in feite altijd bedoelt: neen, blijf in godsnaam van mijn wijze van leven en vrijheid af.

Waarmede de verhouding tussen oost en west m.i. al aardig gekarakteriseerd werd. Helaas is hier geen sprake van mensen, maar van staten. En dat betekent, dat je de mensen alles moogt vertellen behalve de waarheid - tenminste voor het te laat is.

In amerka bestaan een aantal lichamen zoals de fbi en de cia welke volmachten bezitten welke de gewone burger zich niet voor kan stellen. Want ook in dit land kunnen mensen zonder oordeel in gevangenis en verdwijnen, in gekkenhuizen worden opgenomen, een "ongeluk" krijgen en kunnen misdadigers opeens in vrijheid worden gesteld wanneer het "dienstig is voor het vaderland" en de machthebbers toevallig goed uitkomt.

In Rusland heeft men een geheime politie - in feite meerdere instellingen van dien aard. Van het bestaan is bijna een ieder op de hoogte. Het werkelijke geheim van die politie is de wijze, waarop zij te werk pleegt te gaan.

Ook hier kunnen misdadigers worden vrijgelaten en zelfs beloond, ok hier wordt iemand die de heersende belangengroep kan schaden opeens tot misdadiger, komt in een gekkenhuis of sterft.

In beide landen stelt men grote prijs op getrouwe ja-broers. Ja-zusters zijn de laatste tijd ook erg in trek, dit als gevolg van de emancipatie van de vrouw.

In beide landen wordt de feitelijke macht uitgeoefend door mensen die je niet ziet, waar je zelden over hoort en die zeker niet gekozen zijn op welke wijze dan ook. Wat overigens niet zo bijzonder is als het lijkt. Want in uw eigen land liggen de zaken op m'nig terrein net zo.

Nederland is een sociaal ingestelde democratie, geregeerd door absolutistisch denkende mensen met zeer vrijzinnige uitingen. De werkelijke macht zit overal, maar niet bij het stemvee.

Wie de structuur van de macht in beide landen nu iets beter gaat begrijpen zal ook duidelijker beseffen waarom beide landen elkaar

niet kunnen uitstaan: men benijdt elkaar. De russen zouden iets van de productiviteit en rijkdom willen hebben die de amerikanen al besitten en de maerikanen zouden gaarne iets van de meer absolute regeringsmacht van de russen voor zich opeisen. Beiden benijden elkaar ook de invloed die men heeft in andere landen, vooral in de industriële westelijke wereld.

Benijden en vrezen zijn dus de wachtwoorden. Wanneer u nu ook nog beseft dat je de russen moet zien als mensen die de sprong in beschaving van zeg 1680 tot 1920 gemaakt hebben in de tijd tussen 1917 en 1928 hebben doorlopen wordt duidelijk, dat een zo grote mentaliteits en mogelijkhedenverschuiving in het russische volk op zo korte termijn allerhande bijzondere psychische gevolgen moet hebben gehad.

De amerikanen spreken vaak glimlachend over de "hill-billys" en bedoelen daarmee mensen die in vele opzichten nog zo primitief leven als vroeger. Voor hen is dit in feite achterhaald. Maar het merendeel van de russen leeft nog onder voor het westen betrekkelijk primitieve omstandigheden buiten de steden. Houding en opvattingen kunnen grotendeels vergelijkbaar worden geacht met die welke nog voor de eerste wereldoorlog in landen als nederland bestonden.

In de steden is men wat verder geevolueerd en lijkt mij een vergelijk in mentaliteit mogelijk met de laatste helft van de 40-ger jaren in europa - het westen dan .

Maar de meerderheid past eerder in de jaren van de charleston dan in die van de minirok. Waarbij zij opgemerkt dat gezien het russische klimaat minirokken als feit daar vaak minder aantrekkelijk zijn voor egenen die ze dragen.

Een aantal groepen is verder geevolueerd en past redelijk bij het einde van de 60-ger jaren, maar dit zijn altijd minderheden, zeer kleine minderheden.

In officiële kringen zijn nogal wat mensen, die dit wel beseffen, maar in het handhaven van deze tegenstelling tot het westen een reden voor hun eigen bestaan zien en zo die toestand bij voorkeur in stand houden. Veranderingen mogen wel, maar alleen zeer geleidelijk, zodat de machtigen de gewone man steeds een paar stappen voor kunnen blijven.

Beide staten kennen natuurlijk een omvangrijk militair apparaat. Militairen zijn een enigszins van het volk afgesloten kasteel, bestaande uit vaak kundige en eerlijke mensen, die menen dat zij met alle middelen datgene dienen te verdedigen wat volgens hen het meest waardevol is: hun land en het heersende systeem dat hen in hun invloed en macht immers bevestigt.

Daar deze mensen gemeenlijk zich vereenzelvigen met hetgeen zij verdedigen zullen zij in de meeste gevallen bereid zijn alles te vernietigen, zelfs hun eigen land zo nodig, om te voorkomen dat zij een nederlaag lijden.

Deze mensen worden echter in hun taak en vaak hun opvatting van noodzaak en recht deels gestuurd door politici. En dat veroorzaakt dan weer de nodige misvattingen en problemen, zowel in eigen land als in de omkering met oplossing van problemen buitenslands.

Een engelsschrijver heeft de politici die aan de macht zijn eens omschreven als kleinzielig burgerlijke mensen die babys kussende en stemmentellende hun eigen macht tot een soort goddelijk gezag proberen te verheffen om zo te ontkomen aan hun eigen gevoel van middelmatigheid. Het klinkt gemeen, dat besef ik. Maar ik ben dan ook niet degene die dit heeft gezegd: ik citeerde alleen maar.

Je moet beseffen dat al die mensen die macht hebben altijd in de eerste plaats bezig zijn met het behouden van de macht, juist omdat zij alleen door de macht die zij verworven hebben zij zich kunnen onderscheiden van de middelmaat. Zij ontvluchten hetgeen zij in wezen zijn en pretenderen gelijktijdig dit bij anderen te verachten.

Het zal u duidelijk zijn dat zij bereid zijn alles op te offeren om vooral hun eigen plaatsje maar te kunnen behouden. Het resultaat is dat er klikjes ontstonden die zich in feite als een soort familieregering gedragen.

In Rusland moet je om daartoe te mogen behoren a.h.w. lid zijn van een soort orde: alleen degenen die de meest gewetensvolle kommunisten zijn - of gewetenloze wanneer je redeneert vanuit een westelijk standpunt - behoren tot de regerende kaste. Zij kiezen elkander steeds weer uit, geven elkander de meest belangrijke plaatsen. Zelfs voor hun nageslacht hebben zij bijzondere voorrechten geschapen die o.m. bijzondere opleidingen e.d. omvatten en ook op ander gebied heel wat verder reiken dan een datscha buiten een stad en een villa aan de krim.

Bij de Amerikanen dien je te behoren tot een soort geld-hierarchie. Daarbij gaat het om grote hoeveelheden geld waarover je moet kunnen beschikken. Het behoeft niet je eigen geld te zijn, maar je moet er zeggingschap over hebben of verkrijgen.

Het is duidelijk dat degenen die zelf geen millionair is offers zal moeten brengen en afspraken zal moeten maken, om over de nodige middelen te beschikken. Gelijktijdig dient men, zodra men een post heeft verkregen zijn investeringen - en die van eventuele geldgevers te beschermen. Daarnaast besteed men veel tijd aan pogingen de kiezers vooral duidelijk te maken, dat men een van hen is en dat men steeds het beste voor hen probeert te doen en vaak doet. In de praktijk komt dit er op neer dat men het ene doet en zich verplicht gevoelt openlijk het andere te zeggen.

Het gevolg van dit alles is, dat men in beide grootste staten vande wereld te maken heeft met een soort regenten regering. In Rusland kan men alleen spreken over ware kommunisten, die binnen deze "orde" echter wel uiteenvallen in twee klassen: Degenen die de gehele wereld met geweld willen veroveren en degenen die eerder kiezen voor de geleidelijke interne revoluties.

In de USA heeft men te maken met groepen, die direct of indirect sterk beïnvloed worden door het internationale kapitaal. Zij staan geheel onder de invloed van het zakenleven en dit betekent indirect dat zij mede de belangen vertegenwoordigen van hetgeen men vroeger de cosa nostra noemde, maar wat men tegenwoordig eerder het misdadige deel van de zakenwereld zou kunnen noemen.

Een tweede deel van de regeerders heeft sterke plaatselijke banden en streeft eenzijdig naar het bevorderen van plaatselijke belangen en eigen belang. Hun belangstelling voor het buitenland wordt voornamelijk gekleurd door hun wantrouwen tegen alles, wat niet uit eigen staat stamt.

Beide groepen worden echter voorzichtig en geruisloos geleid door een ambtenarencorps dat geen directe machtspositie inneemt, maar door het geven van een bepaalde voorstelling van zaken er gemeenlijk in slaagt, zijn eigen wil en inzichten grotendeels door te drukken.

Wat er op neer komt dat in beide landen juist degenen die weinig of geen begrip hebben voor de werkelijke wensen, belangen en nood zaken van de gewone man degenen zijn die opdrachten geven aan de besloten kasten van militairen - die ook de werkelijke toestand, maar beperkt beseffen en de nadruk leggen op onderlinge samenhangen.

Om u een aardig voorbeeld te geven - wij witten nu toch op uw verzoek wat de kletsen -; Het laatste plan dat volgens computers voor de verdediging van europa werd gemaakt. Ik mag geen nadere gegevens verstrekken, anders krijgt u bezoek van de bvd.

Hierin wordt o.m. het volgende erkend: bij een directe aanval over duitsland dient gerekend te worden met een onmiddellijke inzet van grote eenheden paratroepers door de russen, ondersteund door waarschijnlijk zeer snel oprukkende pantsereenheden. Hier achter volgen infanterie en andere eenheden die echter voldoende zwaar bewapend zijn. Zonder andere dan de nu in europa aanwezige verdediging zou het geheel van noord europa binen 3 weken onder de voet gelopen kunnen worden.

In de komputer werd echter ook een bias ingevoerd door de meerwaardigheid van de amerikaanse soldaat te stellen, evenals de amerikaanse bewapening. De komputer konkludeerde daarop, dat de russen westfalen zouden kunnen bezetten en het rijnland zouden bereiken, maar niet tot beieren door zouden kunnen dringen wanneer er tijd gewonnen zou kunnen worden voor de aanvoer van troepen uit andere landen en vooral uit de usa. Daartoe zouden strategische atoomwapens moeten worden gebruikt.

De komputer, gevoed met de " afschrikkingstheorie" neemt aan dat in dit geval geen lange afstandswapens door rusland zullen worden gebruikt en stelt dat de usa te allen tijde een eventuele aanval met dergelijke wapens zal kunnen beantwoorden, zelfs indien het geheel van het land door aanvallende wapens uiteindelijk zou worden vernietigd.

Kennelijk gaan beide regerende groepen er vanuit, op grond van de gegevens van hun militaire experts, dat henzelf weinig of niets kan gebeuren en dat hun land een voldoende productiemogelijkheid zal blijven behouden.

Ook werden berekeningen gemaakt over de z.g. casualties die in een dergelijk geval op zouden treden. De berekeningen wijzen uit dat wanneer bij b.v. de natolegers het aantal permanent uitgeschakelde soldaten rond 100.000 zou bedragen, meer dan 9 x zoveel burgers gedood of verminkt zouden worden.

De generaals trekken hieruit de konklusie, dat het mogelijk is een oorlog te winnen, maar dat men nog over meer geavanceerde bewapening dient te beschikken om de aantallen slachtoffers aan eigen zijde te kunnen beperken tot een " dragelijk offer".

Van groot belang acht men het opstellen van wapens buiten eigen grondgebied, zodat een grotere spreiding ontstaat. Dit zou de russen er van kunnen weerhouden atoomwapens op het eigen land af te vuren. En op de achtergrond klinkt vaag mede, dat men het gevoel heeft op deze wijze eigen meerwaardigheid en grootheid te kunnen handhaven.

Maar de russen hebben ook hun komputer. Wel zijn grote delen hiervan japans fabrikaat en is het basisontwerp amerikaans, maar men heeft hierin een grootaantal vaak opmerkelijke russische vernieuwingen aangebracht. Deze zegt - gevoed natuurlijk met het vooroordeel van socialistische meerwaardigheid: Bij een snel oprukken van gemotoriseerde eenheden mag gerekend worden op een zich onmiddelijk bij die russen aansluiten van 20 tot 30% van de bevolking.

Hierdoor zou men zoveel productiemogelijkheden plus werkkrachten kunnen anaxeren dat na zeer korte tijd - 5 dagen - voor een vijfde of meer van de behoeften van het leger ter plaatse zal kunnen worden voorzien. Na een maand kan dit opgevoerd worden tot 70%.

Aangenomen wordt verder, dat men in de eerste week reeds zal kunnen doorstoten tot de noordzee en in het zuiden tot voorbij parijs zal komen.

Atoomaanvallen op het moederland kunnen ten hoogste de helft van het productieapparaat uitschakelen. Strategische atoomwapens worden niet als een beslissende factor beschouwd, chemische en geheime wapens zouden de gebieden waar dezen opereren uit kunnen schakelen zonder dat hierdoor ontzagankelijkheid voor de eigen troepen bestaat.

De komputer meent verder, dat elke gebruik van atoomwapens kan worden beperkt wanneer het allereerste gebruik van atoomwapens op het slagveld onmiddellijk beantwoordt wordt door het afvuren van een drietal langeafstandsraketten met meervoudige koppen die enkele van de grootste steden vernietigen. De komputer berekent een kans van meer dan 80% voor een zodanige paniek hierdoor bij de usa dat onmiddellijk een vrede gesloten zou worden waarbij een overheersing van geheel of het grootste deel van europa aan de russen zou worden gelaten.

Let wel: dit zijn z.g. strategische spelen. Maar inwerking en uitwerking maken wel duidelijk, hoe de relatie tussen beide grootmachten is, hoe zij elkander inschatten.

Geen van beide plannen zal waarschijnlijk ooit waar worden. In geval van oorlog is het waarschijnlijk dat russen en amerikanen elkander in de geest omhelzen terwijl zij opgaan in gaswolkjes boven het slagveld.

Maar militaire veronderstellingen zijn geen feiten. Realiseer u, dat rusland op het ogenblik nog steeds voedingsmiddelen nodig heeft die het uit de westelijke wereld betrekken moet. Alleen steekt hen dit ontzettend inplaats van dankbaar te zijn voor de mogelijkheid. Onbewust interpreteert men dit als een bewijs van eigen minderwaardigheid.

Mogelijk denkt u, dat de amerikanen op het ogenblik over een groot machtsmiddel beschikken daar zij een dergelijke invoer van voedingsmiddelen geheel of grotendeels zouden kunnen stilleggen. In de praktijk is dit echter niet mogelijk omdat het te veel stemmen zou gaan kosten aan degenen die de macht hebben.

Het wonderlijke verschijnsel doet zich voor, dat de amerikanen door hun exporthelpen het oorlogspotentieel vande ussr in stand te houden, terwijl de russen op hun beurt de amerikanen de nodige propagandistische argumenten leveren en middels de handel hen bovendien een deel van de middelen verschaffen, waardoor zij hun oorlogspotentieel kunnen uitbreiden.

Twee vijanden die elkander nodig hebben om zichzelf te kunnen blijven volgens de opvattingen vande heersers. Waanzin. Maar laat ons dan een zien naar de werkelijkheid van oost en west. In beiden zijn gewone mensen in de meerderheid. Mensen die in rust en vrede willen leven, die iets meer willen verbruiken misschien, maar vooral geen geweld en oorlog verlangen. Wanneer men maar in rust en vrede kan leven en zijn eigen wegen enigszins kan gaan is men alom bereid daarvoor heel wat ongemakken op de koop toe te nemen.

Mensen zoals je overal op de wereld aanteeft: wat afwijkende denkbeelden, opvoeding, cultuur, maar in wezen toch verlangende naar rust, vrede, wat geluk. Dit soort mensen tref je zo goed aan in Rood china als in Taiwan, in Japan en Vietnam enz. enz.

De gewone mensen op deze wereld wensen geen oorlogen, geen veroveringen, geen geweld. Zij willen in staat zijn van hun eigen dagelijkse zorgjes desnoods een drama te maken, te vechten voor hun eigen onmiddellijke belangetjes.

Wanneer steeds meer mensen zich zorgen gaan maken over de denkwijzen en belangen van anderen - die niet in hun omgeving wonen - zo bewijst dit alleen maar, dat hun welvaart zogroot is geworden dat hun dagelijkse behoeften als vanzelfsprekend gedekt worden.

Wilt U, Nederlanders, vooral van dit laatste punt goede nota nemen?

Wat er in de naaste toekomst te verwachten is in de oost-west verhouding? Rusland zal zeker niet aan gezicht willen verliezen door al te ver tegemoed te komen aan de Amerikaanse eisen. De Amerikanen hebben er echter, zeker in de volgende twee jaren, erg veel belang bij een grote slag thuis te halen en dus de zittende regering zeer veel aan prestige te doen winnen. De beste methode daartoe is volgens hen nog steeds: de Russen in de buitenlandse politiek kennelijk de mindere te doen zijn. Onverschillig op welk gebied.

In het ene geval gaat het dus om het behouden van aanzien, in het tweede gedeelte van de broederschap gaat het kennelijk om een winnen van prestige en zo'n houding van macht voor de heersende mannen.

Leiders in beide landen zouden maar al te graag iets toegeven maar durven dit niet aan gezien de mogelijke reacties van hun achterban. De achterban wordt in de USSR bepaald door vooral het leger, in de USA door bepaalde belangengroepen en natuurlijk ook de kiezers.

De koude oorlog duurt dus nog even voort. Er zullen steeds meer geschillen over de gehele wereld oplaaien waarin beide grootmachten zich mengen. Een overal weer opduikende krachtmeting dus tussen het socialisme en het democratisch - zo u wilt kapitalistische denken.

De Russen spreken het volgen mij op het ogenblik wat handiger. U kunt dit o.m. zien in Libanon, waar een dergelijke konfrontatie nu gaande is. In andere landen als b.v. in z. Amerika kunt u eveneens voorbeelden aantreffen. In alle gevallen treden de grootmachten op als raadgevers, leveranciers en kapitaalverschaffers, maar hebben achter de schermen meer dan één vinger in de pap.

Of dit alles uiteindelijk toch tot vrede kan voeren? Zolang de huidige machthebbers aan het bewind blijven zeker niet. In beide landen hanteren de machthebbers de kontroverse als een machtmiddel en als rationalisatie voor hetgeen zij binnenslands hun burger opleggen en of aandoen.

Maar blijf optimist: de meesten van u zullen reeds aan onze zijde bestaan voor de kans komt dat het er nog harder aan toe zal gaan. Te grote betrokkenheid bij de z.g. deelloorlogen zou in beide superstaten opstanden doen ontstaan.

Voorbeeld: het geval Afghanistan heeft, ongeacht de eenzijdige voorlichting, bij de Russen een gevoel van onjuistheid en onzekerheid. Er worden onder invloed daarvan herinneringen opgehaald door veteranen van de opstanden in Hongarije en bij de Tsjechen. Ondergronds circuleren steeds meer berichten over de ontwikkelingen in Polen en ook de reactie daarop zal de overheid niet bepaald waarderen. De mentaliteit is bij grotere delen van het volk kennelijk aan het veranderen.

En bij de Amerikanen? Men haalt herinneringen op aan Vietnam, verzet zich tegen grote betrokkenheid in Zuid-Amerikaanse geschillen en is in wezen bang voor een inloze oorlog. Verder bouwen zich steeds meer spanningen op door het veel te grote en kostbare apparaat van de regering, dat gelden verslindt en vaak handelt in directe tegenpraak tot de belangen en verlangens van de eenvoudige burgers.

In beide landen dreigen zovele interne moeilijkheden dat men mogelijk minder tijd overhoudt voor buitenlandse geschillen, vooral nu blijkt, dat het volk dergelijke zaken niet meer als rechtvaardiging voor interne moeilijkheden aanvaardt.

Houdt er verder rekening mee dat een val van de huidige klik in beide gevallen betekent, dat niemand meer de macht en mogelijkheid zal vinden de zaken op de oude basis voort te zetten en u wordt als vanzelf al optimistischer.

Men menselijker gezicht is zowel bij socialisme als kapitalisme te verwachten. Over 10 à 12 jaren zou dit kunnen voeren tot een zekere toenadering tussen de grootmachten. Men vindt elkaar nog steeds niet aardig, maar heeft het dringende gevoel dat men te samen eindelijk iets moet gaan doen om de wereld wat leefbaarder te maken en voor rampen te redden.

Het zal dan nog rond 30 jaren duren voor een meer harmonische samenwerking zonder uiterlijk vertoon van hardheid mogelijk is geworden. Maar ik voorzie dus geen grote en alomvattende wereldoorlog in de nabije toekomst.

Wat eigenlijk wel jammer is: een wereldoorlog doet het altijd zo goed. De toehoorders krijgen meteen de zenuwen en zijn zwaar onder de indruk. Dus het spijt mij werkelijk. Maar ik zie het eenvoudig niet.

Kunt u iets zeggen over het neerschieten van dat vliegtuig door de russen? Dit heeft een verschrikkelijk slechte indruk gemaakt.

Dit heeft een ontzettend slechte indruk gemaakt omdat het propagandistisch op een ontzettend knappen wijze is uitgebuit.

Wanneer u precies wilt weten wat er werkelijk is gebeurd kan ik het u wel vertellen, ook al zal het z.g. zwarte kastje bepaalde delen van mijn verhaal niet kunnen bevestigen.

De twee piloten waren druk bezig met een stewardess. Daardoor werd een schakelaar voor de automatische piloot niet omgezet. Elk dacht dat de ander het wel gedaan zou hebben, niemand kontroleerde.

Daardoor werd in feite koers gezet op wladivostok. Toen de belangstelling enz. wat bedaad was ontdekten men de fout wel, maar te laat. Men probeerde toen onmiddellijk met de hand de koers te corrigeren. Men koos de kortste weg, waardoor men over kamchatska vloog - althans over enkele eilanden voor de kust daarvan.

Aangesproken daarop probeerde men - daar bij een officieel worden van de fout een ontslag had kunnen dreigen - met enkele truukjes alsnog naar internationale wateren te ontkomen.

Men verminderde vaart, zette klappen uit alsof men zou gaan landen. De aansprekende vliegtuigen draaiden door hun hoge vaart toen enkele kilometers af, waarna men onmiddellijk de kleppen optrok en met hoogste snelheid zijn koers vervolgde.

Er word voor het vliegtuig langs geschoten. Door een veranderen van richting van het passagiersvliegtuig werd dit echter getroffen. Hierbij viel een deel van de communicatieapparatuur uit. Ook de leidingen naar de buitenlichten werd getroffen en de drukkabine doorboord.

Dit werd met de nog aanwezige energie gemeld, daarna bleek het echter niet mogelijk, contact met de russen op te nemen. Ook een signaleren met de buitenlichten was onmogelijk, tijd voor herstel was er niet. Van overgave en landen kon geen sprake meer zijn, want ook landen leek onmogelijk, door drukverlies was men niet in staat tot snel en overlegd nadenken. De automatische piloot werd wel ingeschakeld. De pogingen om toch nog contact op te nemen duurden te lang. Hierdoor werd het vliegtuig neergeschoten.

De handelwijze van de russen was misschien te sterk bepaald door voor hen geldende voorschriften, maar zij handelden vanuit hun standpunt juist. De ramp is in feite te wijten aan het behoefte van een paar piloten om het eentonige stuk van de vlucht voor zich een beetje dragelijker en interessanter te maken.

Daar fouten als de door mij genoemde meermalen zijn voorgekomen maar wel tijdiger werden hersteld, kon men wel veronderstellen, waar de fout gelegen heeft. Vandaar mijn opmerking, dat het geheel wel heel knap propagandistisch werd uitgebuit.

Daarmede wil ik nadrukkelijk niet stellen dat de russen, vanuit een humaan standpunt, gerechtvaardigd waren en terecht en zonder meer het met raketten mochten bestoken. Volgens mij had men op een andere wijze het vliegtuig tot landen kunnen dwingen. Er waren twee migs direct bij het toestel en drie op afstand in de lucht. Men had boven het vliegtuig kunnen gaan vliegen en het zo tot dalen kunnen dwingen. Zeker nu het door drukverlies reeds tot dalen was gedwongen. De vrees dat er mogelijk sprake was van een beëindigd vliegtuig acht ik geen voldoende verontschuldiging.

Het bevel tot neerschieten werd m.i. gegeven omdat men terecht veronderstelde dat spionagevluchten in de omgeving plaats vonden en vreesde dat bij het levend neerhalen van de betreffende piloot met zijn vliegtuig daaruit allerhande internationale verwickelingen voort zouden komen. De vluchtleiding maakte dus een ernstige beoordelingsfout.

Uit dit alles kunt u alweer zien, hoe zeer kleine stomiteiten in uw wereld soms haast onoverzienbaar grote gevolgen kunnen hebben. Overigens vermoed ik niet, dat u het verhaal zoals ik het vertelde geheel in uw kranten zult kunnen lezen binnenkort, al is het maar omdat voor bepaalde fasen daarin geen levende getuigen meer bestaan.

Het merendeel van deze gegevens krijgt u nog wel te horen, maar vooral waar het beoordelingsfouten en een reeks nalatigheden betreft zal men toch wel proberen de zaak zo lang mogelijk stil te houden.

Een deel van het door mij gestelde is overigens af te leiden uit de banden die van alle radioverkeer zijn opgenomen. Waarbij ik er op wil zwijgen dat de vertaling van hetgeen de russische piloten hebben gezegd niet geheel juist is. Wat betekent dat de tot nu toe gepubliceerde gegevens - vermoedelijk door gebrek aan begrip bij de vertaler - eveneens onjuist zijn. Het betreft hier enkele codewoorden en vluchttechnische termen die gebruikt werden. Ik geef toe, dat die moeilijk te vertalen zijn voor iemand, die niet zelf in dergelijk verband in dit type vliegtuig heeft geopereerd.

De vertaler heeft dergelijke termen toen maar vertaald in overeenstemming met het gebeurde en het verloop dat men toen reeds veronderstelde.

Enkele delen van hetgeen ik u mededeelde zou reeds binnen enkele dagen publiek kunnen zijn, andere delen worden eerst over rond twee maanden publiek, andere delen zullen ten hoogste in de loop der tijd uitlekken.

De russen hebben geen voordeel bij een integrale publicatie van het gebeuren omdat hierdoor iets omtrent hun beveiligingssysteem zou kunnen uitlekken, de amerikanen kunnen het geval voorlopig nog in hun propaganda te goed gebruiken.

Een verhaal, waarin tot mijn spijt weinig van de gevraagde humor schuilt. Ten hoogste kan ik zeggen: piloten, wanneer u een aardige stewardess ziet, bezint voor hgij begint, want je weet nooit waar het nog op uit kan lopen.

Wat de humor betreft: wie lacht er niet die onbevooroordeeld en oprecht de mens rond zich beziet? Want mensen zijn soms maar heel rare wezens. Je zie de gekste dingen: hebben de nederlanders een kostbaar vast circus staan in Den Haag en toch gaan zij met hun politieke circus een voorstelling geven in Washington die alleen aandacht trekt bij degenen die wel moeten of vrijkaartjes hebben. Leuker nog: de artisten denken dat zij wel iets bereikt hebben. Maar het enige wat zij werkelijk bereikten is, dat zij hun eigen verdeeldheid nog eens zeer duidelijk onderstreepten.

Met minder moeite en kosten had men thuis hetzelfde kunnen bereiken. Maar ja, kleur bekennen is er bij u niet bij. Zelfs wanneer Johan de Wit nog eens wit wordt, dankt hij dit aan de vogels en niet aan het bezuinigende gouvernement.

Maar kijk rond u en u ziet hoe de zaken in Nederland ongeveer lopen. Wat te denken van b.v. een parkeergarage onder de hofvijver? Het lijkt wel een politieke leuze: met de auto gezellig onder water en dan de ooievaar in top.

En hoe de politiek gemaakt wordt kunt u ook steeds weer duidelijk zien. Nu een millionaire minister-president is kun je b.v. niet verwachten dat de aow nog omhoog gaat. Voor hem is dat nergens voor nodig, nietwaar? Net de Nederlandse zindelijkheid: andersmans straatje vegen als er maar een stofje op ligt en niet letten op de mestvaalt in je eigen steeg.

Toch heb ik respect voor de capaciteiten van de Nederlander wanneer het gaat om schoonmaken. Wanneer je ziet hoe die mensen zwart geld wit weten te krijgen ... fantastisch.

Er verandert natuurlijk wel het een en ander. Eens had Nederland enkele van de eerste duikboten die langdurig onder water kon varen. Nu duiken steeds meer mensen langer onder en laat men vooral zijn kapitaal onderduiken of het het gewoonste ding van de wereld is.

En wie durft beweren dat er in dit land geen ruimte meer is? Moet je maar eens kijken hoeveel lege n.v.'s er nog zijn. Maar er is actie. Hebt u Lubbers wel eens goed in actie gezien? Komt er eerst een donkere kaak binnen, dan even niets, dan komt hij er achteraan. En het mooiste is dat een ieder dan meteen weet wie er gekleurd op gaat staan.

Ook de politiek heeft zelfs kunstzinnige waarde. Neem nu het o.a. eens: doorlopende vertoning van een familieruzie. En het gouvernement vertoont steeds weer trekjes uit Peytonplace.

De pvda staat er ook goed voor: de partij van de arbeidslozen die ook wel van andermans werk willen profiteren. En dan de vvd. Kijk maar eens naar hun huidige voormans: jong, zakelijk, pak prima gesneden, grote bek ... prima. Echt het beeld van de democratie in Nederland; een grote bek en dan een hele tijd niks.

Maar toch: uw land een vrij land. Een land dat zelfs anarchistenvolgers tolereert - behalve natuurlijk wanneer zij doen wat zij preken. Wat dat betreft worden zij over een kam geschoren met de andere godsdiensten. En dan de minderheden: die zijn zoveel minder dat zij altijd weer meer krijgen dan een gewoon mens. Er wordt gewoon tegen de gewone mensen gediscrimineerd omdat die al te goed opgevoed zijn om te protesteren. Men wil zo graag een ieder gelijk maken dat men tegen de meerderheid discrimineert om het gelijk te maken aan de minderheden.

En dan de statigheid van uw verkeer: even heel hard rijden en dan weer staan in heel lange rijen die uiteindelijk zich langzaam in beweging zetten als een begrafenisstoet van een onderneming die nog geen haast heeft. Jaja, een geheel nieuwe folklore is zich aan het ontwikkelen.

Zoals het openbaar verdoer. Eerst ontworpen voor de gewone man wordt het tot een luxe voor welgestelden. Vandaar ook die opschriften: Dag file ... Toch vriendelijk tegen het gewone volk, dat met zijn tweede hands wagentje in de file staat, vindt u niet?

Ik kan nog veel meer opmerken over uw opmerkelijke gemeenschap. Maar het wordt tijd om te eindigen. Dank voor uw aandacht.

Goeden avond.

(dd. 16 sept. 1983)

(een konference van de tweede spreker grotendeels weggelaten)